

5. Сафлор: монографія. К В. Ведмедєва та ін. Київ: Аграрна наука, 2022. 160 с. https://imk.zp.ua/images/doc/katya_mono_22.pdf

6. Рижій, сафлор, кунжут. Стратегія виробництва олійної сировини в Україні (малопоширені культури). І. А. Шевченко та ін. Інститут олійних культур Національної академії аграрних наук України. Запоріжжя: СТАТУС, 2017. 40 с. https://imk.zp.ua/images/doc/rujiy_saflor_kunjut.pdf

7. Криштоп Є., Волощенко В. Є шанси стати стратегічною олійною. Аграрний тиждень. Україна. URL: <https://a7d.com.ua/plants/47069-ye-shansi-stati-strategchnoju-oljnoju.html>

8. Вплив оптимізації живлення сафлору красильного на формування асиміляційної поверхні та врожайність насіння в умовах Південного Степу України / В. В. Гамаюнова та ін. Сучасні наукові дослідження на шляху до Євроінтеграції : матер. міжнар. наук.-практ. форуму., 21-22 червня 2019 р. Таврійський ДАУ ім. П. Моторного. Мелітополь, 2019. Ч. 1. С. 44-47. <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/6438>

Annotation. The prospects of dyeing safflower cultivation in the conditions of climatic changes in Ukraine are considered. The biological, agrotechnical and economic features of the culture, its adaptive properties to arid conditions, as well as directions of product use were analyzed. The expediency of expanding safflower acreage as an element of diversification of crop production and increasing the sustainability of agricultural production is substantiated. The economic and ecological advantages of culture, as well as the problems of forming a sales market, are highlighted.

Key words: climate change, safflower dye, drought resistance, crop diversification, yield, vegetable oil, bioeconomy

Науковий керівник:

Хоненко Л. Г.,

канд. с.-г. наук, доцентка

кафедри рослинництва та СПГ

Миколаївський національний аграрний університет

УДК 636.09:614.449:631.2

МЕТОДИ ДЕЗІНСЕКЦІЇ У ТВАРИННИЦЬКИХ ПРИМІЩЕННЯХ

Олександра ПІСКУН, здобувачка вищої освіти 4 курсу освітнього ступеня «Магістр», спеціальності 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» Миколаївський національний аграрний університет м. Миколаїв, Україна

Анотація. Розглянуто сучасні методи дезінсекції у тваринницьких приміщеннях, їх класифікацію, механізми дії та ефективність. Особливу увагу приділено комплексному підходу до боротьби з комахами, що включає профілактичні та винищувальні заходи, а також використання хімічних, фізичних, біологічних і механічних методів. Обґрунтовано

необхідність систематичного проведення дезінсекції як складової біобезпеки тваринницьких господарств.

Ключові слова: *дезінсекція, тваринницькі приміщення, комахи, інсектициди, біобезпека.*

Методи дезінсекції у тваринницьких приміщеннях є важливою складовою системи ветеринарно-санітарних заходів, спрямованих на запобігання поширенню інфекційних та інвазійних хвороб, переносниками яких виступають членистоногі. Дезінсекція охоплює комплекс профілактичних і винищувальних заходів, спрямованих на створення несприятливих умов для існування комах і їх повне знищення [1].

У сучасних умовах ведення тваринництва значна щільність утримання тварин і накопичення органічних відходів сприяють масовому розмноженню мух, кліщів та інших ектопаразитів, що негативно впливає на продуктивність і здоров'я поголів'я [3].

Профілактичні методи дезінсекції базуються на дотриманні санітарно-гігієнічних норм, регулярному очищенні приміщень, утилізації гною та кормових залишків, а також ліквідації місць виплоду комах. Важливим елементом є герметизація приміщень, використання сіток і бар'єрних засобів, що обмежують проникнення комах [2].

Водночас ефективність профілактики значно зростає при поєднанні з винищувальними заходами. Хімічні методи залишаються найбільш поширеними та передбачають застосування інсектицидів, акарицидів, ларвіцидів і овіцидів, які діють на різні стадії розвитку комах [7].

У тваринницьких приміщеннях широко використовують препарати на основі перметрину, циперметрину, пропоксура та інших діючих речовин, які забезпечують швидкий та пролонгований ефект [8]. Обробка здійснюється шляхом обприскування, аерозольного розпилення або генерації гарячого і холодного туману, що дозволяє досягти важкодоступних місць [6]. Важливою умовою є рівномірне нанесення препаратів на всі поверхні приміщення та проведення повторних обробок у разі необхідності [9].

Фізичні методи дезінсекції включають використання високих і низьких температур, ультрафіолетового випромінювання та механічного впливу. Термічна обробка приміщень дозволяє ефективно знищувати комах на всіх стадіях розвитку без застосування хімічних засобів, що особливо актуально в умовах підвищених вимог до екологічної безпеки [5]. До механічних методів належать пастки, липкі стрічки, електричні знищувачі комах, які забезпечують локальний контроль їх чисельності [10].

Біологічні методи дезінсекції ґрунтуються на використанні природних ворогів комах, мікроорганізмів, а також регуляторів росту і розвитку, які порушують репродуктивні процеси популяцій. Такі методи характеризуються високою екологічною безпечністю та можуть застосовуватися як складова інтегрованих систем захисту. Перспективним напрямом є використання стерильних самців для зниження чисельності популяцій шкідників, що відповідає концепції сталого розвитку аграрного виробництва [4].

Ефективна дезінсекція у тваринницьких приміщеннях повинна базуватися на комплексному підході, який поєднує різні методи з урахуванням біологічних особливостей комах, умов утримання тварин і рівня епізоотичного ризику. Регулярність проведення заходів, правильний вибір препаратів і технологій обробки, а також контроль їх ефективності є ключовими факторами забезпечення біобезпеки та підвищення продуктивності тваринництва [10].

Список використаних джерел

1. Деконтамінація: навчальний посібник. – ДСНС України. URL: <https://repositc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/25738/1/Навч.%20посібник%20Деконтамінація.pdf>
2. Сучасні методи дезінсекції: екологічність та ефективність. URL: <https://vsni.ua/news/suchasni-metodi-dezinseksiyi-ekologichnist-ta-efektivnist-73662>
3. Ефективні методи знищення комах у тваринництві. URL: <https://www.44.ua/news/4042342/efektivni-metodi-znisenna-komah-ta-cini-na-obrobku-tvarinnickih-gospodarstv>
4. Екологічно безпечні методи контролю чисельності шкідників. Агроекологічний журнал. 2021. URL: <https://journalagroeco.org.ua/article/view/252957>
5. Інструкція з проведення дезінфекції, дезінсекції та дератизації об'єктів птахівництва. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z1277-11>
6. Дезінсекція: методи боротьби з комахами. URL: <https://lcsi.lg.ua/news/uk/dezinsekcija-dezinsekcija/>
7. Навчальні матеріали НУБіП України (ветеринарна гігієна). URL: <https://dglip.nubip.edu.ua/bitstreams/fd6c9ea1-f3af-4cfd-8923-e1aea9c3f9b8/download>
8. Ушкалов В.О. та ін. Засоби дезінсекції у тваринництві. URL: <https://dglip.nubip.edu.ua/bitstreams/bc8e2b26-ae3c-439d-b36b-46b10dac77a4/download>
9. Дезінсекція: методи та ефективність. URL: <https://dez-guard.kiev.ua/bloh/dezinseksiia-metody-ta-yikh-efektyvnist>
10. Дезінсекція як система контролю комах. URL: <https://dezsnaab.ua/haccp/dezinsekcziya/>

Анотація. The theses consider modern methods of disinsection in livestock facilities, their classification, mechanisms of action and effectiveness. Special attention is paid to an integrated approach combining preventive and extermination measures, including chemical, physical, biological and mechanical methods. The importance of systematic pest control as a component of biosecurity in livestock production is substantiated.

Ключові слова: disinfestation, livestock facilities, insects, insecticides, biosecurity.

Науковий керівник:

Бондар А. О.,

канд. с.-г. наук, доцентка

кафедри ветеринарної медицини та гігієни,

Миколаївський національний аграрний університет